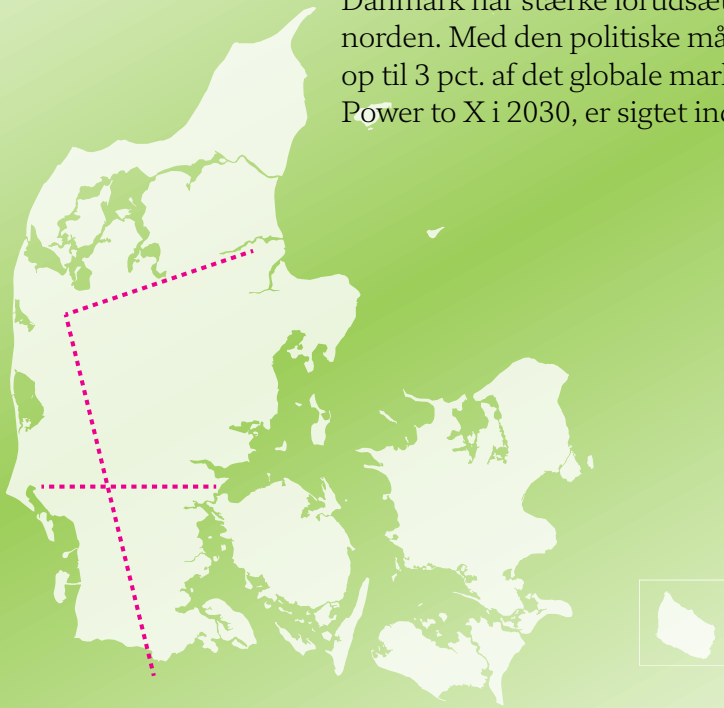

Power to X er Danmarks næste grønne industri

Danmark har stærke forudsætninger for at blive en grøn og brintførende nation i norden. Med den politiske målsætning fra marts 2022 om, at Danmark kan dække op til 3 pct. af det globale marked for Power to X ved at producere op til 6 gigawatt Power to X i 2030, er sigtet indstillet for et nyt, dansk erhvervseventyr.

Den danske brint industri har samlet tilkendegivet interesse for at udvikle svimlende 19 gigawatt elektrolyse frem mod 2030. Sigtet for en ny grøn industri er altså indstillet, og nu skal der træffes de konkrete investeringsbeslutninger. Ud af 70 adspurgte projekter er der 62, der ikke har truffet den endelige investeringsbeslutning ifølge Energinet og Evidas markedsdialog – her nævnes manglen på en dansk brintinfrastruktur, som den største barriere.

Hvis det danske potentiale skal udnyttes, skal investeringsbeslutningerne træffes i 2023 – og det stiller krav til det danske Folketing.

Der skal tages politisk beslutning om manglende brintinfrastruktur

Hvis potentialerne skal indfries skal der senest i 2028 være etableret et brintrør med markedsdrevet kapacitet, klar til drift, løbende fra kritiske knudepunkter ned langs den jyske højderyg, med direkte afsæt til den tyske industri. Med en effektiv og hensigtsmæssig markedsregulering skal brugen og udviklingen understøttes, mens strukturen i operatørforholdet om ejerskab, etablering, drift, mv. skal besluttes så branchen

kan få afklaring hurtigst muligt. Til sidst skal der i videst mulige omfang skabes synergi i mellem biogas- og CO₂ infrastruktur i planlægningen.

En solid brintinfrastruktur skal:

- 1 Understøtte en dansk Power to X-produktion og udviklingen af et stærkt hjemmemarked.
- 2 Balancere elsystemet, når der produceres mere grøn strøm, end der kan forbruges.
- 3 Eksportere dansk, grøn brint til vores nabolande.

Konkurrencesituationen skal udnyttes

Der vil være samfundsøkonomiske nettogevinster for samlet 16 mia. kr. over 40 år, lyder vurderingen fra Deloitte. På samme tid vil der skabes 29.000 nye, grønne jobs over 40 år, mens klimaet vil mærke en mindre CO₂-udledning på 94,1 millioner tons CO₂-ækvivalenter over 40 år.

Foruden de indenlandske potentialer, kan rettidig udvikling af infrastrukturen give tidlig adgang til internationale markeder, hvor konkurrencen er hård.

Med den amerikanske Inflation Reduction Act (IRA) har USA trukket en del opmærksomhed til sig, når det gælder produktionsmuligheder for grøn brint. Danmark og EU risikerer ikke alene at glippe adskillige milliarderinvesteringer, men også viden og forsyningskæder, hvis ikke der kommer klarhed om rammerne for brintproduktion i Danmark i dette halvår.

Hvad anbefaler DI?

DI anbefaler en hurtig politisk beslutning om en dansk brintinfrastruktur. En dansk brintinfrastruktur er en god samfundsøkonomisk forretning, dansk erhvervsliv er klar til at følge op på det momentum den politiske aftale fra marts 2022 skabte, og der er en massiv international konkurrence, hvor Danmark risikerer at blive overhalet og miste milliarder i investeringer. International konkurrence og partnerskab, skal drive den globale udvikling. Danmark og Tyskland skal avancere på de erklærede hensigter fra MoU'en, mens der skal leveres på Esbjerg Erklæringen. Det kræver at der handles nu.

DI anerkender behovet for en fasedrevet udbygning, der udvikles i takt med den danske brint og Power to X industri. Lokal og regional infrastruktur skal samtænkes, og frem mod 2028 skal det bindes sammen i en fuldt integreret brintinfrastruktur, der går over den tyske grænse. Endelig bør der, i forbindelse med oprettelsen af et brintsystem, også oprettes en aktørdrevet markedsplatform for handel med brint. Det skal bidrage til at skabe transparens omkring markedet og reducere transaktionskostningerne.

Dansk Industri mener, der bør træffes beslutning om:

1. Et jysk-tysk brintrør i drift senest i 2028

Produktionen skal forbindes med efterspørgslen, derfor bør røret forbinde Danmark til Nordtyskland med en rørkapacitet bestemt af markedet og senest med drift i 2028.

Det skal i første omgang undersøges, i hvilket omfang de eksisterende jyske naturgasrør kan retrofittes til transport af brint. Det skal ske i overensstemmelse med eksisterende kontrakter og behovet for at transportere biogas. I områder, hvor der

ikke kan retrofittes skal der bygges brintrør fra Holstebro til Tyskland, samt to brintrør fra hhv. Holstebro over Lille Torup gaslager til Mariager, og fra Esbjerg til Fredericia. Tekniske forhold skal afklares hurtigst, så brintrør på transmissions- eller distributionsniveau kan planlægges, hvor dette vurderes mest effektivt. For at opnå den største balance i nettet skal der tages stilling til operatørforholdet.

2. Hensigtsmæssig markedsregulering

DI mener, at der bør åbnes for privat og risikovillig kapital til etableringen af rørforbindelsen. Der foreslås en økonomisk regulering, som gør det attraktivt for pensionskasserne og andre mulige investorer at bidrage til finansieringen. Investors og driftsherres rimelige omkostninger skal finansieres igennem omkostningsægte tariffer, hvor forbrugeren hæfter for egen anvendelse, så risikoen nedbringes økonomisk. Finansieringsmodellen skal samtidig sikre, at de første brugere af infrastrukturen ikke straffes økonomisk, eksempelvis med kapacitetsjusterede tariffer i takt med udviklingen. En effektiv og hensigtsmæssig markedsregulering skal sikre lige adgang til systemet og lave priser for brugerne.

3. Afklaring på ejerskab, drift, etablering

DI mener, at beslutningen om etableringen og driften bør vedtages hurtigt, så tvivlsspørgsmål om det videre arbejde mellem operatørerne håndteres hurtigt og usikkerheden dermed mindskes. Strukturen skal være transparent og med fuld åbenhed for begge selskaber, så alle synergier kan udnyttes til fulde.

4. En fremtidssikret infrastruktur for såvel brint som biogas og CO₂

Etablering af brintinfrastrukturen skal foregå i harmoni med udfasning af naturgas og indfasning af biogas. Det skal også tænkes sammen med den kommende CO₂-transport til CCUS-aktiviteter. Det skal afsøges hvilke synergier, der kan vindes ved fx at drive flere gasinfrastrukturer i samme selskaber. DI opfordrer til, at det i videst mulige omfang samtænkes uden at forsinke processen unødigt.